

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Základní škola Ostrava-Kunčičky. Škrobálkova 51

Škrobálkova 51, 718 00 Ostrava-Kunčičky

Identifikátor školy: 600144712

Zřizovatel: Statutární město Ostrava, Městský obvod Slezská Ostrava,
Těšínská 35, 710 16 Ostrava-Slezská Ostrava

Magistrát města Ostravy, odbor školství, Matiční 20, 702 00 Ostrava

Termín konání orientační inspekce: 6. - 9. březen 2001

Čj.	146 305/01-05043
Signatura	on6cu152

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Ostrava-Kunčičky, Škrobálkova 51 je úplnou základní školou s 10 třídami 1. a 2. stupně. V době inspekce ji navštěvovali 194 žáci. Při škole byla otevřena přípravná třída. Součástí školy je školní družina se dvěma odděleními umístěnými na odloučeném pracovišti. Škola je zálohovou organizací. Součástí školy je školní jídelna.

V 1. - 9. ročníku jsou žáci vzděláváni podle programu Základní škola schváleného MŠMT ČR pod čj. 16 847/96-2 s platností od 1. září 1996 včetně úprav a dodatků schválených MŠMT ČR pod čj. 25 018/98-22 s platností od 1. září 1998.

Zřizovatel dosud nesplnil ustanovení § 14 odst. 1 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, a neurčil vyhláškou spádový obvod školy.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Kvalita výuky byla hodnocena z hlediska plánování, přípravy a podmínek výuky, organizace, forem a metod výuky, motivace, hodnocení, interakce a komunikace.

Vyučování sledovaných předmětů (s výjimkou jedné hodiny cizího jazyka) probíhalo v běžných třídách vybavených standardním žákovským nábytkem, který splňuje antropometrické požadavky; třídy odpovídají podle subjektivního posouzení platným psychohygienickým zásadám. Učební prostředí ve třídách bylo podnětné a estetické.

Český jazyk

Kvalita výuky předmětu byla hodnocena z hlediska plánování, přípravy a podmínek výuky, organizace, forem a metod výuky, motivace, hodnocení, interakce a komunikace.

Během inspekční činnosti byly navštíveny dvě hodiny na 2. stupni a jedna vyučovací hodina na 1. stupni v 5. ročníku.

V oblasti plánování a přípravy byly plněny základní ukazatele. Probírané učivo bylo v mezích přípustné tolerance vyplývající z časového rozvržení učiva uvedeného v tematických plánech. Ve všech třídách byla sledována kontinuita výuky předmětu mezi jednotlivými ročníky. Obě vyučující byly na výuku pečlivě připraveny, stanovené výukové cíle v hodinách odpovídaly jak standardu vzdělávání, tak i aktuálnímu složení tříd.

Všechny hodiny byly vedeny učitelkami odborně a pedagogicky způsobilými ve smyslu platné právní normy. Z hlediska psychohygienických podmínek lze konstatovat, že učebny, ve kterých výuka probíhala, byly esteticky upraveny. Odbornou učebnu českého jazyka ani samostatný kabinet češtiny škola nemá, audiovizuální technika ve sledovaných hodinách nebyla použita. Sociodemografické podmínky neovlivnily negativně průběh výuky.

Vyučující byly pedagogicky tvořivé a schopné organizačně vést výuku, jejich pokyny byly srozumitelné a požadavky přiměřené věku žáků. Během vyučovacího procesu sledovaly didaktický cíl výuky, jenž byl stanoven vždy v úvodní části hodiny.

Navštívené vyučovací jednotky byly věnovány učivu z oblasti jazykového učiva a literární výchovy, konkrétně otázce viny a trestu v baladách K. J. Erbena. Poměr výuky literatury, mluvnice a slohu je dán hodinovou dotací obsaženou v tematických plánech, v nichž je rovněž zohledněna příprava a realizace slohových prací.

Ve vyučovacích hodinách se projevila tvořivost a metodická zdatnost obou vyučujících. Jejich pokyny byly promyšlené a srozumitelné. Výběr a řazení informací byly přiměřené věkovým

zvláštnostem žáků i specifickému složení tříd. Výuka byla po úvodním opakování spojeném s hodnocením realizována informačně receptivními a dialogickými metodami, konkrétně výkladem, rozhovorem se žáky, prací s učebnicí a zápisy do sešitů dle pokynů vyučujících. Žáci byli vedeni ke schopnosti aplikovat učivo, aktivita žáků díky motivaci byla dobrá.

Ve všech navštívených hodinách byl efektivně využíván čas na jednotlivé aktivity, učivo bylo interpretováno věcně správně, příklady funkční, verbální projevy žáků kontrolovány a dle potřeby opravovány.

Při zkoušení žáků byly vyučující objektivní, adekvátně klasifikovaly a svůj verdikt odůvodňovaly. Hodnocení mělo pozitivní charakter. Analýza chyb byla prováděna bezprostředně po ukončení každého ústního projevu daného celku. Vyučující kvalitně pracovaly s chybou a zdůvodňovaly nesprávné tvary se žáky. Zkoušení bylo prováděno ústní formou s ucelenou myšlenkovou strukturou. Z didaktických zásad byly respektovány zásady přiměřenosti, návaznosti, soustavnosti a trvalosti.

Oblast interakce a komunikace byla při výuce realizována zejména dohodnutými pravidly jednání. Vyučující respektovaly osobnosti žáků. Komunikace žáků byla na průměrné úrovni, náměty a myšlenky obsažené v žákovských odpovědích byly rozvíjeny zejména při výkladu nového učiva, při kterém vyučující kladly otázky k dané problematice. Pohotovost a kvalita komunikace vyučujících byly ve všech navštívených hodinách velmi dobré. Obě vyučující českého jazyka měly citlivý přístup k žákům, kázeňské problémy v době inspekční návštěvy nebyly zaznamenány, převládal pozitivní vztah k výuce.

Oblast plánování a přípravy výuky českého jazyka byla hodnocena jako velmi dobrá, oblast podmínek výuky jako průměrná, oblast organizace, metod a forem výuky včetně kategorie motivace a hodnocení jako velmi dobrá, neboť při výuce byl aplikován dostatečný počet vyučovacích metod, učivo bylo procvičováno formami ústními i písemnými, žáci byli kontrolováni, opravováni a prokazovali většinou dobré znalosti. Oblast interakce a komunikace byla hodnocena rovněž jako velmi dobrá s převahou pozitiv, což mj. souvisí, jak shora uvedeno, se vcelku pozitivním vztahem žáků k výuce, pohotovostí a kvalitou vyjadřování vyučujících a s možností vyjádření osobního názoru žáků.

Výuka českého jazyka byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Dějepis

V oblasti plánování a přípravy výuky jsou plněny základní ukazatele, časová dotace výuky dějepisu odpovídá učebnímu plánu, což bylo zjištěno kontrolou třídních knih a rozvrhu hodin.

Hospitační činnost byla realizována pouze v jedné hodině dějepisu, proto bylo upuštěno od hodnocení úrovně výuky předmětu ve škole - celková úroveň výuky předmětu nehodnocena (hospitovaná hodina dějepisu byla velmi dobrá).

Cizí jazyky

O výuku jazyka anglického, který škola vedle jazyka německého nabízí svým žákům, je větší zájem. V současné době je německý jazyk vyučován pouze v jediné skupině v 9. ročníku. Hospitace byly provedeny u dvou vyučujících jazyka anglického a také v jediné skupině jazyka německého, která posledním rokem na škole pracuje.

Kontrola obsahu tematických plánů anglického jazyka a pohovory s vyučujícími vedly k závěru, že učivo vzdělávacího programu není promyšleně rozděleno do jednotlivých ročníků, případně došlo k rozsáhlým přesunům učiva z 1. etapy do 2., či dokonce 3. etapy. Přesuny nejsou pedagogicky zdůvodněny. V. třída je vyučována podle učebnice (autorka Lacinová)

určené pro 4. ročník, v VI. třídě se pracuje s učebnicí určenou pro 5. ročník, takže učivo o čase budoucím a minulém se probírá teprve v VII. a VIII. třídě. Tematické plány VII. a VIII. třídy jsou shodné, což je způsobeno tím, že žáci vyšších ročníků zahajovali výuku až v 5. ročníku. Obsah učiva však nebyl postupně vyrovnáván.

Vedení školy nemůže v současné době zajistit pro výuku cizích jazyků učitele, kteří v učitelském studiu na vysoké škole ukončili anglický či německý jazyk státní zkouškou. V tomto ohledu se personální podmínky výuky cizích jazyků neliší od většiny základních škol v Ostravě. Výuku zajišťují vyučující, jež získaly odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku ve třídách 1. nebo 2. stupně základní školy, případně mohou dokonce využít některé metodické postupy pro výuku cizích jazyků, protože se při studiu učitelství na vysoké škole věnovaly předmětu ruský jazyk. Další odborné a metodické vědomosti získaly v kursech organizovaných Službou škole Ostrava.

Výuka byla ve všech navštívených hodinách (s jedinou výjimkou) realizována v kmenových třídách. K výuce cizích jazyků je využívána školní knihovna. Žáci mají k dispozici slovníky, nechybí videomagnetofon, nástěnné tabule s přehledy gramatického učiva a soubory kartiček se slovní zásobou. K učebnicím používaným ve 4. - 8. ročníku byly pořízeny odpovídající zvukové nahrávky. Při výuce anglického jazyka v 9. ročníku je používána zastaralá učebnice (v reáliích) a škola k ní nepořídila potřebnou magnetofonovou nahrávku.

Psychohygienické podmínky výuky cizích jazyků nejsou vždy příznivé. Některé třídy s vyšším počtem žáků se specifickými vývojovými poruchami učení a chování, které by bylo vhodné dělit na jazykovou výuku do dvou skupin, rozděleny nebyly (pro nedostatek vyučujících).

Vyučujícím se dařilo využít motivačně úvod hodin. Kromě obvyklého pozdravu byl ve většině případů stručně uveden obsah hodiny. V hodinách se objevilo závěrečné shrnutí, i když mu nebyl vždy věnován dostatečný prostor; žáci totiž nebyli vyzýváni k sebehodnocení. Ve většině vyučovacích hodin byla věnována pozornost nácviku a upevňování správné výslovnosti probírané slovní zásoby. Podceněna byla práce s magnetofonovými nahrávkami, což vede k tomu, že žáci nezvládají tempo a melodii běžných jazykových projevů. Komunikativní cíle jazykové výuky nejsou dostatečně akcentovány. Pozornost se v mnoha případech soustřeďovala spíše na teoretické zvládnutí probíraného gramatického učiva a na zvládnutí slovní zásoby a grafické stránky cizího jazyka. Nadměrný prostor byl věnován čtení a překladu, případně procvičování grafické podoby slov na úkor komunikace. V mírné formě se vedle pozitivní motivace objevila i motivace negativní. Jen ojediněle se objevila píseň jako prvek motivace či relaxace. Dialog, významný prostředek k nácviku komunikace, se objevil rovněž pouze omezeně.

Interakce a komunikace odpovídala věku žáků v jednotlivých ročnících. Cizojazyčná atmosféra výuky - např. při práci s učebnicí, ale i jindy - byla pozorována jen zcela ojediněle. Základním rysem komunikace a interakce ve většině hodin byl styl řízení založený na dominující roli vyučujících. Vyučující respektují osobnost žáků. Neobjevily se kázeňské problémy.

Pro nedostatky v plánování výuky anglického jazyka byla celkově oblast plánování a přípravy výuky cizích jazyků hodnocena jako pouze vyhovující, podmínky výuky byly hodnoceny jako průměrné, což platí i o organizaci výuky, motivaci a hodnocení žáků a interakci a komunikaci.

Výuka cizího jazyka je celkově hodnocena jako průměrná.

Matematika

Tematické plány, jež předložily vyučující 1. stupně, obsahovaly učivo nad rámec rozšiřujícího učiva stanoveného učebními osnovami, plánování výuky na 2. stupni bylo v souladu se

schváleným vzdělávacím programem. Při plánování výuky nedošlo k obsahové duplicitě, kontinuita mezi jednotlivými ročníky je zajištěna.

Hodiny matematiky vyučovalo pět učitelů, z nichž tři získali odbornou a pedagogickou způsobilost a dva nejsou pro vyučování v základní škole způsobilí dle platné vyhlášky. Předmětová komise se schází k jednání čtyřikrát ročně, zápisy jsou vedeny na odpovídající úrovni. Komise každoročně organizuje školní matematické soutěže Klokan a Pythagoriáda. Žákům zapůjčuje škola učebnice vydané nakladatelstvími Fortuna, Prometheus a SPN. Kabinet matematiky je vybaven dostatečným množstvím obvyklých pomůcek. Estetická úprava učeben má rozdílnou úroveň. Sociodemografické podmínky mají na výuku výrazný vliv.

Struktura hodin odpovídala věku žáků a výukovým cílům. Organizační pokyny byly jasné a srozumitelné, informace přiměřené specifickým podmínkám tříd. Vysvětlování nového učiva navazovalo na předchozí znalosti žáků, při procvičování byly účelně využívány učebnice a další učební texty doplněné didaktickými hrami a soutěžemi v některých hodinách 1. stupně. Ve výuce byly zohledňovány individuální potřeby a schopnosti žáků, nebyl věnován čas relaxaci. Ve většině hodin byl vyučovací čas využit efektivně. Učivo bylo interpretováno věcně správně.

Vstupní motivace byla ve většině hodin podceňována, žáci byli především motivováni v průběhu výuky pochvalami a převážně pozitivním hodnocením výsledků učení. Otázky při opakování a zkoušení byly zaměřeny jak na pamětní zvládnutí učiva, tak na pochopení vztahů a souvislostí. Klasifikace byla objektivní, spravedlivá a učiteli zdůvodněná. Při řešení přiměřených úkolů byla žákům poskytována pomoc. Většina hodin postrádala závěrečné hodnocení nebo sebehodnocení práce žáků.

Komunikace a spolupráce probíhala podle známých pravidel, učitelé respektovali osobnost žáků. Verbální a neverbální komunikace vyučujících měla velmi dobrou úroveň. Výrazné projevy nežádoucího chování žáků nebyly pozorovány, větší část žáků měla k výuce pozitivní vztah.

Na základě zjištěných poznatků byla celkově kvalita výuky matematiky ve sledovaných hodinách hodnocena jako velmi dobrá.

Fyzika

Probírané učivo fyziky je do jednotlivých ročníků členěno v souladu s učebními osnovami. Předložené tematické plány jsou formální a schematické, plánovaný počet hodin věnovaný některým celkům není dostatečně promyšlen. Podle plánů bude vypracována polovina doporučeného počtu laboratorních úloh.

Fyziku ve škole vyučují dva učitelé bez pedagogických zkušeností, kteří nezískali požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost. Škola nemá odbornou učebnu. Kabinet je nedostatečně vybaven pomůckami a experimentálními žákovskými soupravami. Žákům zapůjčuje škola ucelenou řadu učebnic vydavatelství SPN.

Hodiny probíhaly podle jasných pokynů. Učitelé navazovali na dříve osvojené znalosti žáků. Ve výuce byla upřednostňována teoretická stránka poznávání na úkor empirických poznatků. Dominujícími byly informačně receptivní a reproduktivní vyučovací metody. Ve dvou hodinách byly vyučujícím provedeny demonstrační pokusy. Didaktická technika nebyla ve sledovaných hodinách použita. Učivo bylo interpretováno věcně správně.

Žáci byli motivováni především průběžným hodnocením výsledků učení. Otázky při opakování byly především zaměřeny na pamětní zvládnutí učiva. V jedné třídě byla žáky vypracována krátká kontrolní práce. Vyučující častými otázkami ověřovali, zda žáci pochopili probírané učivo a zadávané úkoly. V závěru některých hodin bylo provedeno hodnocení výkonu žáků.

Komunikace a interakce probíhala podle známých pravidel. Učitelé respektovali osobnost žáků. Byl vytvořen prostor pro diskusi a pro otázky žáků. Verbální a neverbální komunikace vyučujících byla na průměrné úrovni. Nebyly pozorovány projevy nekázně a nezájmu žáků.

Kvalita vzdělávání ve fyzice byla celkově hodnocena jako průměrná.

Hodnocení kvality vzdělávání

Na základě výše uvedených zjištění byla úroveň plánování a přípravy výuky hodnocena jako průměrná, personální a psychohygienické podmínky byly hodnoceny jako průměrné, materiální podmínky byly velmi dobré. Organizace výuky, použité formy a metody práce byly celkově hodnoceny jako velmi dobré především v obou hlavních předmětech, účinnost motivace a způsob hodnocení žáků byly hodnoceny jako velmi dobré (opět s přihlédnutím především k oběma hlavním předmětům). Úroveň spolupráce a komunikace mezi žáky navzájem a mezi žáky a pedagogy byla velmi dobrá.

Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech byla celkově hodnocena jako průměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Celková koncepce školy je zachycena v plánu práce na školní rok 1999-2000 v rozsahu jedné strany. Význačným kladem koncepce školy je důraz na práci s dětmi ze sociálně znevýhodněného prostředí v přípravném ročníku a v zájmových útvarech školy a školního klubu. V souladu s koncepcí se daří dle sdělení ředitelky školy zajišťovat doučování žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí díky obětavosti studentů Ostravské univerzity. Vliv zřizovatele na dlouhodobou koncepci - viz § 15 odst. 2 písm. a) zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů - není v koncepci a dalších materiálech školy viditelný.

Plán práce na školní rok 2000-2001 a další dokumenty školy z oblasti plánování mají velmi dobrou úroveň. V plánu výchovného poradce a v náplních práce třídních učitelů by mohla být zahrnuta i povinnost provádět společně diagnostiku tříd - sociogramy, dotazníky, ankety - jako součást prevence negativních jevů.

Týdenní hodinové dotace předmětů jsou plánovány v souladu s požadavky učebního plánu vzdělávacího programu Základní škola. Škola však zatím nevypracovala učební plány s hodinovými dotacemi pro jednotlivé třídy pro celý vzdělávací cyklus (1. a 2. stupeň). V učebním plánu VII. třídy byla v školním roce 2000-2001 snížena hodinová dotace anglického jazyka ze tří vyučovacích hodin na dvě. V dalších letech bude muset být zvýšena na čtyři hodiny, aby byla splněna minimální dotace předmětu anglický jazyk platná pro 2. stupeň. Tematické plány byly zpracovány pro všechny předměty. Členění učiva většiny sledovaných předmětů do jednotlivých ročníků odpovídá schváleným učebním osnovám, nebylo zjištěno zdvojení nebo naopak absence některého předepsaného učiva. Výukové cíle stanovené jednotlivými učiteli vycházely z dobrých znalostí složení třídy, odpovídaly standardu vzdělávání a byly v souladu se zásadou soustavnosti. Učitelé jsou dobře informováni o žácích se specifickými poruchami učení nebo chování. Jejich příprava na vyučování odpovídá dosaženým pedagogickým zkušenostem a existujícím materiálním podmínkám výuky. Částečnou výjimku představovaly některé z tematických plánů anglického jazyka a tematické plány matematiky ve třídách 1. stupně. Některé z problémů spojených s plánováním výuky byly uvedeny v oddílech

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ v pasážích věnovaných cizím jazykům a matematice.

Organizování

Organizace výchovného a vzdělávacího procesu a provozu školy vychází z celoročního plánu práce a je regulována pravidly zachycenými v řádu školy. Řád školy je zpracován podle ustanovení § 15 vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů, a byl projednán a schválen pedagogickou radou. V řádu jsou vedle povinností uvedena i práva žáků (odkaz na Úmluvu o právech dítěte). V režimu školy pro žáky je v bodě 18 uvedeno, za kolik neomluvených hodin budou u žáků uplatněna výchovná opatření nebo použit snížený stupeň z chování. Rozpětí uvedené v bodě 18 je nutno uplatňovat citlivě, např. přihlídnout k předchozímu vývoji žáka a míře osobního zavinění, formulace bodu 18 by bylo vhodné upřesnit a doplnit. Bod 29 ukládá náhradu škody na majetku školy všem žákům třídy, pokud nebude zjištěn skutečný viník. Takový postup není přípustný.

Funkci výchovné poradkyně vykonává zkušená učitelka s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro 2. stupeň. Nesplnila ovšem další podmínku pro výkon práce výchovné poradkyně, a sice neabsolvovala studium výchovného poradenství na vysoké škole dle ustanovení odstavce B přílohy č. 1 vyhlášky č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců, ani nezačala studium výchovného poradenství do dvou let. K jejím úkolům patří metodické vedení učitelů v oblasti péče o integrované žáky se specifickými vývojovými poruchami učení a chování. Pro žáci byly vypracovány individuální učební plány, s nimiž byli prokazatelně seznámeni rodiče. Podle doporučení pedagogicko-psychologické poradny a se souhlasem rodičů jsou zařazeni do skupin ambulantní reedukační péče vedené pedagogy školy. Výchovná poradkyně vede seznamy individuálně integrovaných a dalších postižených žáků. Dále uskutečňuje systematickou informační činnost ve směru k profesionální orientaci vycházejících žáků. O některých aktuálních problémech informuje pedagogy školy v průběhu konání pracovních porad. Žáci a jejich rodiče jsou o práci výchovné poradkyně informováni prostřednictvím nástěnek, zápisů v žákovských knížkách a informací poskytovaných na třídních schůzkách. Rodiče jsou v případě potřeby zváni do školy nebo po předchozí domluvě přicházejí sami řešit problematiku svých dětí. Při kontrole materiálů výchovné poradkyně bylo zjištěno, že jako integrovaní žáci jsou vedeni a ve statistickém výkazu evidováni i žáci, kteří nemají příslušný posudek integrovaného žáka, resp. jejich posudek ztratil platnost.

Informační systém školy je účinný. Je zabezpečován týdenními plány, které stanovují úkoly a způsob jejich zabezpečení. Pracovníci školy i zaměstnanci mají přístup k potřebným informacím na nástěnkách ve sborovně školy. Zápisy z porad jsou podepisovány všemi pracovníky. Žáci mají k dispozici schránku důvěry.

Informace o žácích jsou zákonným zástupcům poskytovány čtyřikrát ročně na třídních schůzkách a informačními zápisy v žákovských knížkách.

Samotná organizace výuky (začátek a konec výuky, délky přestávek, počty hodin v jednom sledu) je v souladu s ustanovením § 9 vyhlášky č. 291/1991 Sb.

Povinná dokumentace školy podle ustanovení § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, je vedena.

Při kontrole katalogových listů bylo zjištěno, že v roce 2000 porušila škola ustanovení § 12 odst. 1 vyhlášky č. 291/1991 Sb., jelikož čtyřem žákům 5. ročníku nebylo umožněno konání

opravných zkoušek, i když byli na konci 2. pololetí hodnoceni jen jednou nebo dvěma nedostatečnými. Dále záznamy v třídním výkaze a v katalogovém listu dokládají, že škola porušila v školním roce 1999-2000 ustanovení § 4 odst. 3 vyhlášky č. 291/1991 Sb., když byla ze 4. do 6. ročníku přeřazena žákyně bez vyjádření lékaře a pedagogicko-psychologické poradny. Povinnost vykonat komisionální zkoušky splnila jen zčásti, jelikož se podrobila pouze komisionálním zkouškám z jazyka českého, matematiky a anglického jazyka.

Při kontrole rozhodnutí o odkladech povinné školní docházky bylo zjištěno, že chybějí některé podklady pro vydávání rozhodnutí (např. žádosti zákonných zástupců). V některých případech záznamy v katalogových listech žáků naznačují, že škola nepředala podezření z porušení § 36 zákona č. 29/1984 Sb. přestupkové komisi. Jinak se v třídní dokumentaci vyskytly pouze drobné individuální nepřesnosti, které by mohla odstranit důslednost při kontrole.

Protokoly z komisionálních zkoušek dokládají, že žák 5. ročníku slovenské zvláštní školy byl zařazen do 6. ročníku, když se podrobil jediné rozdílové zkoušce z matematiky podle ustanovení § 13 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 127/1997 Sb., o speciálních školách a speciálních mateřských školách. Do 6. ročníku byl zařazen, i když byla rozdílová zkouška z matematiky hodnocena nedostatečnou známkou. Při zařazování žáka cizince měla škola od počátku postupovat podle § 3 odst. 6 vyhlášky č. 291/1991 Sb. bez konání zkoušek. Zařazení do 4. ročníku by pro žáka bylo vhodnější, protože neovládal ani základy anglického jazyka.

Doklady předložené v průběhu orientační inspekce naznačovaly, že základní školní potřeby, jež vedení školy zakoupilo v říjnu roku 2000 pro individuálně integrované žáky ve výši 172,50 Kč na žáka, obdrželo také osm žáků, kteří na ně koncem roku 2000 neměli nárok. Část z žáků, které škola v roce 2000 vykázala ve statistickém výkaze jako žáky integrované, totiž nikdy nebyla zařazena mezi integrované žáky, protože jim nebyl vystaven posudek integrovaného žáka, resp. platnost posudku už koncem roku 2000 vypršela (viz např. pokyn MŠMT ČR čj. 16 138/98-24). Podle sdělení ředitelky školy nebyla faktura č. 37/2000 uhrazena z prostředků státního rozpočtu převodem z účtu Školského úřadu Ostrava na účet firmy, ale v prosinci roku 2000 ji uhradila ze svých soukromých finančních prostředků referentka školy (viz přílohy inspekční zprávy).

Při škole dosud nebyla zřízena rada školy. Aktivitu vyvíjí sdružení rodičů.

Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1999-2000, jak vyplývá z ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších zákonů, byla po projednání zaslána Školskému úřadu Ostrava. Obsahuje náležitosti podle § 17e odst. 2 téže právní normy. Ze závěrů výroční zprávy vychází ředitelka při dalším plánování činnosti školy.

Vedení a motivování pracovníků

V době orientační inspekce pracovalo ve škole 20 pedagogických pracovníků. Věkové složení pedagogického sboru se zdá být z hlediska další perspektivy školy příznivé, jelikož ve skupině mladých pedagogických pracovníků do 35 let se nachází sedm vyučujících, ve skupině pracovníků od 35 let do 45 let věku šest pedagogických pracovníků, ve skupině od 45 do 55 let se nacházejí tři pracovníci a ve skupině nad 55 let najdeme čtyři pedagogické pracovníky. Jedna pracovnice čerpá mateřskou dovolenou. Zdánilivě je tedy věkové složení příznivé, ovšem právě v sedmičlenné skupině pracovníků do 35 let se nachází nejvíce pracovníků, kteří nezískali odbornou a pedagogickou způsobilost; jejich působení ve škole je vázáno na další studium. Ovšem pouze jedna z vyučujících ho zahájila. Dvě z vyučujících sice získaly pedagogickou a odbornou způsobilost, ovšem pro práci ve školní družině a školním klubu; po dohodě se zaměstnavatelem uzavřely další smlouvu a na částečný úvazek vyučují výchovné

předměty ve třídách 1. stupně. Dva z pedagogických pracovníků zatím neukončili vysokoškolské studium neučitelského směru.

Pro začínající pracovníky byli ustanoveni uvádějící učitelé. Obdobně je třeba postupovat i u pracovníků bez pedagogické způsobilosti. Vhodné by ovšem bylo vypracovat vzorový plán uvádějícího učitele a vyžadovat jeho plnění jako pracovní povinnost.

Ředitelka školy vypracoval kritéria pro přiznávání osobních příplatků. Všichni pracovníci školy jsou s nimi seznámeni, jsou totiž vyvěšena na nástěnce ve sborovně školy. Evidence podkladů pro osobní hodnocení je vedena. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je zpracován; podporu mají kurzy zaměřené na práci s integrovanými žáky a kurzy pro nekvalifikované pracovníky.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka školy má vytvořen systém kontroly, výsledky kontrol jsou analyzovány a využívány v další práci. Je zpracován plán hospitací a kontrolní činnosti nejužšího vedení školy.

Při hodnocení výuky vychází ředitelka školy z kontrol tematických plánů, z hospitací a rozborů hodin po hospitaci. Kontroluje písemné práce, laboratorní práce a sešity žáků. Při hodnocení výsledků výuky nebyly v tomto školním roce použity evaluační nástroje (např. testy Kalibro, ani vlastní kontrolní práce a testy). Testy Kalibro byly použity v předchozím školním roce ve třídách 5. - 9. ročníku.

Kontrola nebyla účinná v případě evidence nákupu základních školních potřeb pro integrované postižené žáky. Při soustavné kontrole třídní dokumentace by drobné nedostatky, které se v záznamech opakují po delší období, mohly být průběžně opravovány. Další selhání systému vnitřní kontroly se projevilo v případech uvedených v oddílu Organizování (vřazení žáků do vyššího ročníku bez konání rozdílových zkoušek, neumožněné opravné zkoušky v 5. ročníku).

Hodnocení kvality řízení

Kvalita, rozsah a účelnost plánování vzhledem k velikosti a podmínkám školy byly hodnoceny jako velmi dobré. Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy a informačních systémů byly hodnoceny jako průměrné. Systém, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků byly hodnoceny jako velmi dobré. Kvalita kontrolního systému a rozsah (a hlavně účinnost) kontrolních mechanismů byly hodnoceny jako pouze vyhovující. Celkově byla kvalita řízení školy hodnocena jako průměrná.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- zařazení do sítě škol čj. 01/07/99-50 z 1. července 1999
- zakládací listina z 14. prosince 1995
- rozhodnutí krajského hygienika čj. 16 419/231.1/95 z 9. listopadu 1995 (budova školy) a rozhodnutí čj. 564/231.1/96 z 16. ledna 1996 (školní klub)
- kopie vyjádření ke kolaudaci budovy z roku 1928 (vyhledáno v archivu městského obvodu 23. října 2000)
- kopie kolaudačního rozhodnutí vydaného po generální opravě budovy školy čj. Výst./2475/82 z 6. září 1982
- vyjádření odboru výstavby k budově školního klubu čj. Výst/76/96-Vel z 16. ledna 1996

- rozvrhy žáků školy ve školním roce 2000-2001
- statistický výkaz zpracovaný k 30. září 2000
- záznamy z pedagogických rad v roce 2000-2001
- rozhodnutí o odkladech povinné školní docházky (včetně podkladů)
- protokoly z komisionálních zkoušek z roku 2000
- třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy žáků 1. - 9. ročníku navštěvujících školu v školním roce 2000-2001
- výroční zpráva školy za školní rok 1999-2000 a zpráva o hospodaření v roce 1999
- plán práce školy na školní rok 2000-2001 a další plány (plán práce výchovné poradkyně, plán práce školní družiny a školního klubu, plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, tematické plány pro školní rok 2000-2001, plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2000-2001)
- řád školy pro rok 2000-2001 (režim školy pro žáky, vnitřní řád školní družiny)
- kritéria pro přiznávání osobních příplatků a odměn
- peněžní deník

ZÁVĚR

Pozitiva

- práce přípravné třídy se žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí a zájmová činnost ve škole a v školním klubu
- doučování žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí
- vybavení počítačové učebny

Doporučení

- vypracovat a po projednání uvést v praxi vnitřní zásady hodnocení a klasifikace
- doplnit náplň práce výchovného poradce a třídních učitelů o povinnost provádět společně diagnostiku tříd
- v závěrech hodin věnovat dostatek času na jejich vyhodnocení i na sebehodnocení žáků
- rozdělit učivo cizích jazyků uvedené ve vzdělávacím programu do jednotlivých ročníků, případné přesuny učiva do jiné etapy podložit důvody pedagogickými

Oblast kvality vzdělávání ve sledovaných předmětech byla hodnocena jako průměrná; velmi dobrou úroveň má výuka v obou hlavních předmětech. Kvalita řízení byla hodnocena jako průměrná.

Neoprávněné čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu nebylo v případě částky 1380 Kč na základní školní potřeby pro osm nesprávně vykázaných integrovaných žáků v roce 2000 prokázáno.

Škola byla celkově hodnocena jako průměrná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři ČŠI:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Vladislav Vančura	.....
Členové týmu	PhDr. Lubomír Kratochvíl	.....
	Mgr. Karel Mareš	.....

V Ostravě dne 6. dubna 2001

Přílohy

- objednávka č. 22/2000 (kopie)
- faktura č. 37/2000 (kopie)
- doklad o úhradě faktury č. 37/2000 (kopie)
- čerpání rozpočtu k 3. lednu 2001 (kopie)

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2001-04-12

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Mgr. Raymonda Martinásková	.....

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): Magistrát města Ostravy, odbor školství, Matiční 20, 702 00 Ostrava	2001-04-30	146 471/01-05 043
Zřizovatel: Statutární město Ostrava, Městský obvod Slezská Ostrava, Těšínská 35, 710 16 Ostrava-Slezská Ostrava	2001-04-30	146 472/01-05 043
Rada školy:	není zřízena	---

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.